

Årsmelding 2021

Dette året har også for Mobbeombudet, som for alle andre vært preget av covid-19. Noen av elevene i de sakene Mobbeombudet har vært involvert i har hatt det bedre med hjemmeskole og små kohorter, mens andre har fått sin skolesituasjon forverret.

Antall saker har vært relativt stabilt tross for situasjonen vi har hatt på skolene.

Å ha jobben som Mobbeombud i Stavanger, som støtte for foreldre er en givende og utfordrende jobb, men også en meningsfylt jobb, når vi i fellesskap lykkes med å gi barn og unge et trygt og godt skolemiljø. Det har, også dette året vært mange henvendelser, med flere saker som har vart i mange måneder, noen også over flere år. Høsten 2020 skjedde det en markant økning av saker fra 15 før høstferien til 34, og disse sakene fortsatte våren 2021. Når vi sammen kan jobbe for å finne en løsning som gjør at alle parter i saken har det trygt og godt på skolen, kan vi lykkes. I 2021 var de sakene Mobbeombudet var involvert i over tid, hvor foreldre som har klaget til Statsforvalteren, i hovedsak fordi skolen ikke har fulgt opp tiltakene i aktivitetsplanen. Foreldre opplever tilbakemeldingene fra Statsforvalteren som positive og konstruktive. De aller fleste foreldre får helt eller delvis medhold.

Kommunen har et godt støtteapparat for skolene i Lenden og rådgiver hos skolesjefen. Men hvem kan hjelpe foreldrene? Foreldrene til elever som ikke har det trygt og godt på skolen er foreldre som opplever en krise for barnet sitt og trenger profesjonell hjelp. Hvilket støtteapparat skal de henvende seg til? Loven snakker om skolens særskilte plikt i forhold til sårbare barn, men foreldre til barn som ikke har det trygt og godt på skolen er også svært sårbare.

Mobbeombudet har vært med som bisitter og støtte for foreldre til elever som ikke opplever å ha et trygt og godt skolemiljø og den som har krenket/mobbet. Det er utfordrende situasjoner.

Mobbeombudet har hatt henvendelser fra flere andre kommuner og fra videregående skole dette året. Disse blir vist videre til Mobbeombudet i Rogaland. I en av disse sakene har det vært et samarbeid mellom mobbeombudene. Når eleven i saker Mobbeombudet har vært involvert i går fra 10. klasse til Videregående opplæring samarbeides det også med Mobbeombudet i Fylkeskommunen. Gjennom et tett samarbeid kan vi gjøre overgangen til Vgs tryggere og mindre sårbar.

Mobbeombudet har vært i møter med Læringsmiljøsentret ved UIS knyttet til forskning om digital mobbing. Mobbeombudet har sittet i arbeidsgruppen for «På tvers-konferansen».

Mobbeombudet har forelest:

Bi:

Master of Management Program, Lederskap og omstilling i skolen. Ledelse av utvikling og endring på egen skole
Med tema: Ledelsens ansvar for elevenes psykososiale miljø

Statsforvalteren:

Inkluderende barnehage og skole, to samlinger

Våren 2020 ble det utarbeidet ny samarbeidsavtale mellom Kommunalt foreldreutvalg i Stavanger og Stavanger kommune. Denne ble lagt frem for politikere i juni 2020, og vedtatt. Det ble der bedt om en sak hvor det ble sett på organiseringen av Mobbeombudet. Saken ble lagt frem til politisk behandling høsten 2020, men ble sendt tilbake til administrasjonen. Saken ble behandlet i Utvalg for oppvekst og utdanning 24.02. 2021.

Konklusjon

Organiseringen som er valgt i Stavanger kommune, med et eksternt organisert mobbeombud, ivaretar behovet kommunen har og gir elever, foreldre og skoleledere hjelp og bistand i utfordrende saker.

Resultatet av gjennomgangen viser at mobbeombudet i mange saker kan trygge foreldre, gi råd til både foreldre og skoler og være en nyttig samarbeidspartner. Mobbeombudet er til hjelp ved både generelle spørsmål, der det er utfordringer i dialogen og der det er et høyt konfliktnivå mellom parter.

Organiseringen og rollen fungerer i tråd med hensikten og ivaretar på en god måte det behovet funksjonen er satt til å ivareta.

Mobbeombudets mandat:

7. Mobbeombudets oppgaver og mandat

I samråd med KFU er det enighet om at Mobbeombudets oppgaver skal være (i prioritert rekkefølge);

1. Ivareta elevens rett til et trygt og godt skolemiljø jfr. opplæringslovens kapittel 9A, herunder representere elev og foreldre i møte med skolen samt veilede om saksgangen i slike saker

2. Kunnskapsformidling og informasjon om elevenes rettigheter til et godt psykososialt miljø, jfr. opplæringslovens §9 A

Mobbeombudet skal avgi en årlig melding om ombudets virksomhet til kommunedirektøren. Rapporten legges frem for Utvalg for Oppvekst og utdanning til orientering.

7.1 Nærmere om stilling og mandat

Organisatorisk er Mobbeombudet plassert under KFU. Mobbeombudet skal utføre sitt arbeid på fritt og selvstendig grunnlag, uavhengig av administrativ og politisk ledelse i kommunen. Midlene til Mobbeombud gir mulighet til en 50% stilling. KFU avgjør den nærmere organiseringen av stillingen.

Mobbeombudet er ombud for alle elever i kommunale grunnskoler i Stavanger kommune. Ombudet skal arbeide for elevs rett til et trygt og godt psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel, og læring - og gir dem muligheten til å

oppleve sosial tilhørighet. Ombudet skal arbeide mot alle former for mobbing, krenkelser, trakassering og diskriminering av elever i Stavanger.

Mobbeombudet skal være et lavterskeltilbud som kan kontaktes av elever og foreldre i enkeltsaker der elever ikke har det trygt og godt på skolen. Mobbeombudets hovedoppgave er å representere elevens stemme i disse sakene. Mobbeombudet skal også bistå foreldre i møte med skolen, samt veilede om saksgangen. Gjennom dette arbeidet kan Mobbeombudet følge med på hvordan elevers rettigheter blir fulgt og derved bidra til å styrke elevers rettsvern.

Andre viktige oppgaver for Mobbeombudet vil være informasjons- og kunnskapsformidling, samt forebyggende arbeid. Ombudet skal synliggjøre og informere om sin rolle som mobbeombud, samt informere om hvordan elever og foreldre kan ta kontakt. Mobbeombudet skal være tilgjengelig og synlig på sosiale medier og andre nett-arenaer som målgruppen bruker aktivt, samt være en informasjonsressurs for elever, foreldre og skoleledere.

Midlene til Mobbeombud har gitt mulighet til en 50% stilling, når det brukes noen av timene som tidligere ble brukt til arbeid for Kommunalt foreldreutvalg. Fra 01.01.2020 har KFU brukt av midler og økt stillingen til 100%, hvorav 90% av timene blitt brukt til Mobbeombudet og 10% til KFU. Dette har blitt videreført i 2021. Dette fører da til at arbeidet som skal gjøres for KFU ikke kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte. Styret i KFU ser at dette ikke er en løsning over tid, men ser at det er vanskelig for Mobbeombudet å si nei til foreldre som tar kontakt/trenger hjelp.

Saker 2021

Våren 2021 har i de fleste møtene mellom skole, foreldre og Mobbeombudet vært gjennomført på Teams eller Meet. Det har gitt mange utfordringer, fordi disse møtene egner seg dårlig på skjerm. Skolene har strukket seg langt, innenfor retningslinjer gitt nasjonalt og lokalt for å kunne gjennomføre de mest utfordrende møtene på skolen. Det gjelder spesielt første møtet hvor Mobbeombudet har vært tilstede. Høsten 2021 har de fleste møtene vært gjennomført på skolene.

Kommunikasjon

Dette året, med mange digitale møter og mange vikarer, har det vist seg at kommunikasjon mellom skole, foreldre og elev er en forsterker i utfordringen i disse sakene. Mobbeombudet har sammen med rådgiver i Oppvekst og Utdanning utarbeidet et forslag til en mal for kommunikasjon og struktur på møter. Det er skolene som må gjøre dette til sitt eget og utarbeide en kommunikasjonsplan skole og foreldre er enige om. I flere saker har dette vist seg å være til stor hjelp for alle parter.

Mobbeombudet kommuniserer utad i hovedsak via Facebook. På spørsmål til foreldrene om hvor de har fått vite om tilbudet svarer de:

- Facebook
- Venner

- Skolen
 - Rektor
 - Lærer
 - Fau
- Bup
- Media
- Via jobb

Henvendelsene fra foreldre varierer i alvorlighetsgrad. Noen foreldre klarer seg med en enkelt telefonsamtale, men andre trenger tettere oppfølging. I noen saker kreves det nesten daglig oppfølging av foreldre og i noen saker har det vært møter på skolen nesten ukentlig. Dette året har det også vært flere saker som har fremstått som løst, men som har blitt aktivert på nytt, spesielt når elevene har kommet tilbake på skolen etter en periode med hjemmeskole eller skolen har endret sine kohorter.

I 2021 har Mobbeombudet bistått foreldre på 23 av kommunens skoler. På omtrent halvparten av skolene har Mobbombudet i løpet av året vært involvert i mer enn en sak. Dette året har det vært saker på alle trinn, og det er jevnt fordelt mellom gutter og jenter. Et likhetstrekk i sakene er utestengelse

Jenter utestenger på snapchat og instagram og guttene utestenger i spill. Både guttene og jentene utestenger på skolen. Ingen av sakene dette året har utelukkende vært på nett.

Når mobbeombudet blir involvert i en sak på en skole, kommer det gjerne flere saker på den skolen.

Det har vært en økning i saker der det er vanskelig å se at der er elever som krenker andre, men at elever oppfatter klassemiljøet stressende. Det er vanskelig å finne sin plass i elevgruppen, både i klasserommet og i friminuttene. Disse sakene preger også fritiden i større grad.

I 2021 ble færre saker klaget inn for Statsforvalteren, men foreldre har i større grad fått medhold i sakene.

3 elever har valgt å bytte skole fordi skolen ikke klarte å gi de et trygt og godt skolemiljø.

Lenden har vært involvert i de fleste sakene ved å gjøre en kartlegging. I to av sakene har Lenden vært inne som veileder og møteleder.

Samarbeidet med Lenden, Rådgiver i Oppvekst og Utdanning, PPT, skolen og andre som er involvert i saken er viktig som det viktige laget rundt eleven. Det at vi kan bidra med vår ulike kompetanse for at eleven skal få et trygt og godt skolemiljø gjør at vi er sterkere og kommer raskere i mål.

Mobbeombudet har hatt 128 møter som bisitter for foreldre, en økning på 20% fra 2020. I tilknytning til disse møtene har det også vært samtaler med rektor på skolene, og samtaler med foreldre.

Mobbeombudet har hatt jevnlig møter med:

- Kommunalsjef for Oppvekst og Utdanning
- Statsforvalteren i Rogaland
- Mobbeombudet i Rogaland
- Lenden

I 2021 har Mobbeombudet invitert skoleledere til fagdag om kapittel 9A i samarbeid med skolesjefen og Utvalg for Oppvekst og Utdanning. Dette ble gjennomført på Teams.

4 skoler har hatt informasjon/foredrag om Mobbeombudet. I etterkant av disse foredragene kommer det flere henvendelser til Mobbeombudet.

Tilbakemelding fra foreldre er at det er behov for et mobbeombud som kan være med de i møte med skolen.

De fleste foreldrene ser på Mobbeombudet som en god støtte og samtalepartner. Mobbeombudet og foreldrene opplever at skolen tar saken mer på alvor når Mobbeombudet er med på møtene.

Endringene i Opplæringsloven har endret skolenes plikt til å handle og undersøke henvendelser fra foreldre og elever raskere enn før. Mange skoler har etter hvert fått gode rutiner for dette, mens noen skoler fremdeles «famler» litt i blinde. Mobbeombudet opplever at i flere saker må skolene ha hjelp til å:

utarbeide Aktivitetsplan

lage kommunikasjonsplan med foreldre

se på hva et referat skal være

Den største utfordringen for skolene ser ut til å være «undersøke saken». Hvis ikke saken undersøkes bredt nok blir det vanskelig å utarbeide en god nok aktivitetsplan, og en gjennomgående utfordring synes å være at Aktivitetsplanene ikke er konkrete og detaljerte nok til at alle involverte parter forstår hva tiltakene innebærer. Noe som blir vanskelig når undersøkelsene er mangelfulle.

Mobbeombudet opplever samarbeidet med skolene som godt og konstruktivt.

Stavanger mars 2022

Nina Bøhnsdalen
Mobbeombud